

*Д. В. Олексіч, канд. екон. наук,
А. Г. Гончарук, студент,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"*

КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ БАНКІВ ПІСЛЯ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

Чи була робота корпоративного управління в банках однією з основних причин фінансової кризи, є досить спірним питанням. Справа в тому, що були неправильно сформульовані компенсаційні стимули, недоліки у структурі ради директорів, а також недоліки в управлінні ризиками та внутрішнім контролем. Це ускладнювалося непрозорою структурою банків. Хоча ці недоліки відіграли певну роль, було багато інших, більш важливих причин, які призвели до фінансової кризи.

В управлінні капіталом та боргом частково паралельні та частково розходяться інтереси менеджменту, акціонерів, кредиторів і керівників.

Менеджмент, як правило, прагне бути менш схильним до ризику через недостачу диверсифікації, але також він може бути більш схильним до ризику через компенсацію, пов'язану з опціонами. Акціонери більш схильні до ризику і зацікавлені у корпоративному управлінні. Кредитори ж менш схильні до ризику і зацікавлені в управлінні боргом. Керівники прагнуть уникати ризику та зацікавлені в збереженні фінансової стабільності і, зокрема, запобіганні системних криз. Страхування вкладів та дотації відіграють неоднозначну роль.

Обидва заохочують до надмірного ризику, але вони не можуть бути замінені для захисту вкладників та освоєння системних криз. Дане питання вимагає ретельного збалансування. Ефективність даної проблеми залежить від деталей і конкретної ситуації.

Корпоративні правові реформи є менш придатними для управління банком. Робота над визначенням кодів у раді не йде на користь кредиторів. Представництво кредиторів або страховиків депозитів у раді директорів є також сумнівною практикою. Винятком є державні банки.

Директори фірм і банків вже мають далекосяжні обов'язки та відповідальність щодо відповідного закону. Проблема скоріше у виконанні: воно активізувалося лише у зв'язку із фінансовою кризою.

Зміцнення наглядових вимог закону є більш багатообіцяючим. Що стосується ради та банківської структури, то відомі пропозиції включають в себе чіткіше розділення функцій управління і контролю дворівневої ради директорів, створення окремого комітету з ризику в раді або незалежного директора з ризику (CRO), вирішення проблеми комплексної та непрозорої структури банку і всієї групи корпоративного управління як в одному банку, так і в банківській групі.

Зрештою, все залежить від людей. Традиційною мудрістю корпоративного управління компанії є наявність незалежних невиконавчих директорів. Тим не менш, досвід фінансових криз і недавні емпіричні

дослідження показують, що кваліфікація і досвід членів ради директорів банку є не менш важливим питанням, якщо не найбільш важливим.

Це було продемонстровано, зокрема, в невдачах державних банків. Професіоналізація, безперервна освіта і зовнішня оцінка мають важливе значення для моніторингу і забезпечення банківського нагляду. Крім того, відповідні та належні тести для керівництва і великих акціонерів банку є корисними. Таким чином, розвиток відповідних стимулів та усунення негативних, зокрема компенсація ради, управління банку та ключових співробітників, викликає занепокоєння. Чисельні обмеження щодо компенсації можуть зберегти гроші платників податків у разі державної допомоги банкам.

Отже, як висновок можна зазначити, що існує низка проблем, які постали перед корпоративним управлінням в посткризовий період і потребують нагального вирішення.

Олексіч, Д.В. Корпоративне управління банків після фінансової кризи [Текст] / Д.В. Олексіч, А.Г. Гончарук // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. – Суми: УАБС НБУ, 2012. - С. 145-146.